

[Undervisningsministeren.]

i 1920, end at Kongerigets Skolelovgivning — og det er jo det, Flertallet nu foreslaar — „var udstrakt til det genvundne Land, vilde der dermed være givet det tyske Mindretal saa vidtgaaende Friheder, som intet Land, hvis Mindretalsforhold blev ordnede efter Verdenskrigen, havde at opvise.“

Det, Striden altsaa staaar om, er efter min Opfattelse ikke noget virkelig principielt, men det er Spørgsmaalet om, hvorvidt den offentlige Skole i Sønderjylland fortsat skal rumme en Afdeling med tysksproget Undervisning eller ej, medens ingen — udover en skærpet Kontrol, som man er enig om — vil hindre Privatskolernes fortsatte Bestaaen. Man kan maaske tydeliggøre Problemet saaledes: ved at afskaffe de tysksprogede offentlige Skoler giver man det tyske Mindretal følgende tre Muligheder. For det første, de kan sætte deres Børn i den danske Skole og selv sørge for deres Indførelse i tysk Sprog og Kultur; for det andet, de kan oprette Privatskoler ligesom andre danske Borgere, og Undervisningen kan gives paa Tysk; og for det tredje, de kan lade Børnene hjemmeundervise. Ved at lade de tysksprogede offentlige Skoler bestaa giver man Mindretallet de samme tre Muligheder, men tillige en fjerde, nemlig en begrænset Adgang til de nævnte offentlige Skoler.

Det skal aabent indrømmes, at for Øjeblikket kan det være vanskeligt nok at oprette Privatskoler, fordi saa mange af Lærerkræfterne i Mindretallets Skoler er internerede eller anklagede og deres Sag ikke er afgjort; men det er ikke noget, vi har bragt over deres Hoveder; der maa de selv bære Skylden. Set paa længere Sigt vil Muligheden for Oprettelsen af Privatskoler, Mindretalsskoler altsaa, i Sønderjylland være til Stede, og den vil yderligere lettes, hvis vi inden alt for længe kan faa en Privatskoleordning i vort Land, der stiller de private Skoler økonomisk gunstigere end hidtil, hvad jeg meget vilde ønske.

Paa Baggrund af, hvad jeg har sagt, og stillet over for en efter mit Skøn talstærk sønderjysk Opinion, der gaar ind for Flertalsforslaget, og hvis Ord faar Vægt ved det Kendskab til Forholdene paa Stedet, som mange af os i nogen Grad maa savne, har jeg fundet det rigtigst at fremsætte Kommissionsflertallets Forslag, tilføjet de nødvendige Ændringer, som er samlet i Forslagets § 8. Jeg gentager, hvad jeg sagde til Indledning, at det vil være af den største

Værdi, om de to Opfattelser, der er kommet til Udtryk i Betænkningen og dens to Forslag, kunde finde hinanden, og jeg synes, at enhver Mulighed herfor maa prøves her i Rigsdagen. Jeg skulde tro, at alle i det høje Ting erkender Rigtigheden af dette Synspunkt, altsaa Vigtigheden af en enig Gennemførelse, men er det Tilfældet, paa lægger det ogsaa alle at bestræbe sig for at naa dette fælles Maal.

Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at forelægge Forslaget for det høje Ting, der under Behandlingen og ved den endelige Løsning sikkert stadig vil have for Øje, at den Ordning, der skal træffes, ikke blot skal være egnet til at imødekomme, hvad man i Øjeblikket finder ønskeligt, men at den ogsaa skal kunne holde i Fremtiden og bestaa for Historiens Dom.

Jeg har dernæst den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om Forlængelse af midlertidig Lov Nr. 610 af 21. December 1945 om Undervisning af Børn, der hidtil har været undervist i de tysksprogede Skoler i de sønderjyske Landsdele*. Begrundelsen for dette Lovforslag er jo lige til. Da det er mere end tvivlsomt, om det lige forelagte Forslag kan gennemføres inden 1. April, er en Forlængelse af Loven af 21. December en Nødvendighed, da vi ellers falder tilbage paa Loven af 1939, hvad vel ingen ønsker. Om den fastsatte Tidsfrist, den 1. Juli 1946, skal jeg bemærke, at den er valgt ret tilfældigt, og der kunde maaske lige saa godt og lige saa naturligt have staaet: indtil videre, idet Meningen jo er, at naar den endelige Lov er vedtaget og kan træde i Kraft, skal den midlertidige Lov bortfalde.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale ogsaa dette Lovforslag til hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

Formanden: Eksemplarer af de fremsatte Lovforslag vil blive omdelt.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Valg af 15 Medlemmer til et Udvalg angaaende Forslag til Beslutning af Folketinget angaaende mindrebemidlede Forsyning med Tekstilvarer.

Valgt blev: *Elin Appel, Himmelstrup, Laurits Pedersen, Harald Nielsen, Kirsten Gloerfelt-Tarp, Kolbjørn, Poul Hansen (Slagelse), Lars P. Jensen, Th. Poulsen, Strøm, Oda Christensen, Karl Olsen, Rytter, Petra Petersen og Alfred Jensen.*